تعارض «احبّ» بودن روزه ای افطار یوم الشک در دو روایت از امیرالمؤمنین ع

6:31

این روایت را کنار روایت هشتم از باب ششم بگذارید. مرحوم فیض در وافی تقریباً شبیه مرحوم صدوق در فقیه عمل کرده‌اند. دیروز هم عرض کردم که آدم خود کتاب‌های اربعه را نگاه کند، فوائد حسابی‌ای در بردارد. مرحوم صدوق در باب یوم الشک[1] ابتدا همین روایت را آورده‌اند. اما از امیرالمؤمنین علیه‌السلام، نه مثل کافی که از امام صادق نقل می‌کنند. از حضرت نقل کرده‌اند و بعد گفته‌اند یعنی نیت شعبان داشته باشد[2]. اگر حتی شاک باشد و به نحو شک بگیرید روزه او صحیح نیست. چرا؟ «لقول امیرالمؤمنین»، دوباره قول امیرالمؤمنین را می‌آورند. یعنی مرحوم صدوق روایت اول در این باب را با روایت هشتم در باب ششم وسائل، پشت سر هم آورده‌اند. با آن توجیه و تاویلی که ایشان کرده‌اند. مرحوم فیض هم در وافی همینطور عمل کرده‌اند. یعنی ایشان این دو روایت را پشت سر هم قرار داده‌اند و سه روایت شده است.

> **باب ١٣ صيام يوم الشك**
>
> **١ الكافي، ٤/ ٨١/ ١/ ١ العدة عن أحمد عن حمزة بن يعلى عن زكريا بن آدم عن الكاهلي قال سألت أبا عبد الله ع عن اليوم الذي يشك فيه من شعبان قال لأن أصوم يوما من شعبان أحب إلي من أن أفطر يوما من شهر رمضان.**
>
> **٢ الفقيه، ٢/ ١٢٦/ ١٩٢٢ سئل أمير المؤمنين ع عن اليوم المشكوك فيه فقال لأن أصوم يوما من شعبان أحب إلي من أن أفطر يوما من شهر رمضان.**
>
> **٣ الفقيه، ٢/ ١٢٦/ ١٩٢٣ قال أمير المؤمنين ع لأن أفطر يوما من شهر رمضان أحب إلي من أن أصوم يوما من شعبان أزيده في شهر رمضان[3]**

«الکافی»؛ همین روایتی است که ما الآن می‌خوانیم.

«الفقیه: سئل أمیر المؤمنین ع عن الیوم المشکوک فیه»؛ همان روایتی که از امام صادق بود را از امیرالمؤمنین نقل می‌کنند. شروع باب در الفقیه همین روایت است. بعد مرحوم صدوق یک

فرمایشی دارند که مرحوم فیض آن را ادراج نکرده‌اند. فقط بعد از آن روایت را آورده‌اند. ولی در فقیه با یک توضیح از مرحوم صدوق، روایت بعدی را می‌آورند؛ **«قال أمير المؤمنين ع لأن أفطر يوما من شهر رمضان أحب إلي من أن أصوم يوما من شعبان أزيده في شهر رمضان»**. بعد مرحوم فیض در سه صفحه «بیان» دارند که راجع به حل این ظاهر متعارض صحبت می‌کنند.

خب الآن باید ببینیم که ظاهر این دو حدیث را باید چطور جمع کنیم. هر دو از امیرالمؤمنین علیه‌السلام است. روایت امام صادق علیه‌السلام هم چه بسا ناظر به همین است. یکی «لان اصوم یوما من شعبان احب الیّ من ان افطر یوما من شهر رمضان»، روایت دوم: «لان افطر یوما من شهر رمضان احب من ان اصوم یوما من شعبان ازیده فی شهر رمضان». خب حالا احب کدام است؟ درست مقابل هم می‌فرمایند «افطر احب»، «اصوم احب». خب می‌گوییم حضرت فرمودند «ازیده فی شهر رمضان».

---

[1] من لا یحضره الفقیه، ج۲، ص: ۱۲۶

[2] همان: فيجوز أن يصام على أنه من شعبان فإن كان من شهر رمضان أجزأه و إن كان من شعبان لم يضره و من صامه و هو شاك فيه فعليه قضاؤه و إن كان من شهر رمضان لأنه لا يقبل شيء من الفرائض إلا باليقين و لا يجوز أن ينوي من يصوم يوم الشك أنه من شهر رمضان.

[3] الوافی، ج۱۱، ص: ۱۰۵

بازبینی #1
ایجاد شده 9 ژوئن 2026 13:36:23 توسط ... .
به روزرسانی شده 9 ژوئن 2026 13:38:41 توسط ... .